

De specht lust de poppen van de *Osmia's*, solitaire bijen. Ge-regeld trekt hij strootjes/bamboes met cocons (in de broed-cellen) uit de nestmodulen (**Foto 2**). Een degelijk kippengaas (gaasgrootte 2,5 cm) op een een afstand van minstens 8 cm belet de roof van de bamboes. Soms hakt hij gaten in de zijkanten van de houten solitaire bijennestmodules. Daarom gebruiken telers plastieken bakken om de nestmodules te herbergen. Ook hakt de grote bonte specht aan de mezenkas-ten. Daar kan je een ijzeren plaatje rond de invliegopening bevestigen. Verder eet hij de vogeleieren en de jonge vogels van kool- en pimpelmezen, maar ook roodborsten. Dat hij ook eind augustus mezenestkasten openhakte, bleef verwonder-lijk totdat we ontdekten dat die volzaten met lichtschuwende oorwormen. Kuis begin augustus de nestkasten om schade te voorkomen.

Bij ingenette percelen gebruikt men op het uiteinde van de palen een zwarte plastieken hoes waaronder oorwormen huizen, die tevoorschijn komen als de specht erop roffelt. Hij lust ook mieren die op de bomen bladluizen melken. Daarnaast eet hij de kernen van kersen- en pruimenstenen en sporadisch de bessen van de lijsterbessen, de zwarte vlier en de taxus, maar (vermoedelijk) eet hij nooit pitfruit. Ook lust hij kersen, maar die schade is beperkt bij ingenette percelen.

Foto 2
Vermoedelijk was de grote bonte specht hier aan het werk in de nestmodule van de *Osmia*.

Schade in de notenboomgaarden

De hazelnoten zijn erg geliefd. Meestal gebruikt hij een spechtensmidse. Dat is een (zelfgehakte) spleet, scheur, plakoksel waarin hij de hazelnoot rechtop plaatst. Hij klieft de noot open langs de naad of hakt ze open om de voedzame kern op te eten. Hazelnoten die nog vastzitten in de huls, meestal in tros, worden volop afgehakt in augustus. Eens de schaal gevormd is, is de kern eetbaar. De specht vliegt dan naar een hoge boom en haalt de noot uit de huls.

De walnootvruchten (kernen) lust de grote bonte specht wel, maar hij eet ze niet/zelden als ze op de grond lig-gen. Bij de wekschalige walnotenrassen (o.a. 'De Coster') hakken ze de schaal direct open. Ze zijn geen fan van tamme kastanjes.

De nestholten van de holenbroeder

De grote bonte specht broedt zeer zelden in de fruit-aanplanting, omdat de bomen vitaal zijn. Het koppel hakt samen meestal jaarlijks een nieuw broedhol in een vermolmd boomdeel, een verzwakte boom op minstens 3 m of soms verkiezen ze een nestkast. De oude holten dienen als slaappleats, maar bij verder inrotten komen er verschillende vleermuisensoorten.

Besluit

In het groeiseizoen eet de ijverige, behendige grote bonte specht veel schadelijke insecten, maar ook jonge mezen in het nest. Bij inheems fruit is er geen spechtenschade uitgezonderd een beperkte schade bij (on)rijpe hazelnoten. De eekhoorn is plaatselijk het grootste probleem zoals bij de walnoten.

Bibliografie:

- Anoniem. *Spechten liehebbers van fruitmatcocons*.
Fruittel 2019/24 p. 4. USA boek op wildfarmalliance.org/birds.
Davis University.
Blume, D., *Die Buntspechte*. Die neue Brehm-Bücherei Nr. 315,
Druckerei der Werktätigen, Halle, 1968, 2 A., 112 pp.
van Diepenbeek, A., *Veldgids Diersporen Europa*. 2019,
eerste druk, KNNV, Zeist. 343 pp.